

Capitolul I. Traficul de droguri de risc și de droguri de mare risc

I. Infrațiunea de trafic de droguri de risc. Calificarea juridică a faptei dată de comiterea unui singur act material de executare

Legea nr. 143/2000, art. 2 alin. (1)

Fapta inculpatului de a oferi spre vânzare altor persoane, printr-un singur act material, o importantă cantitate de rezină de cannabis întrunește elementele constitutive ale infrațiunii de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000.

Rezina de cannabis este inclusă în Tabelul-anexă nr. III la lege, iar potrivit art. 1 lit. d), substanțele înscrise în acest tabel sunt droguri de risc.

I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 1894 din 3 iunie 2014, www.scj.ro

Notă. Infrațiunea de trafic de droguri de risc cunoaște o multitudine de modalități alternative de săvârșire, fiecare dintre ele, odată comise, întrunind elementele constitutive ale infrațiunii de bază. Nu prezintă relevanță penală dacă infrațiunea comisă este rezultatul unui singur act material sau al unei pluralități de acte materiale de executare.

Prin sentința penală nr. 338 din 26 noiembrie 2013, Tribunalul Gorj a admis cererea formulată de inculpatul A.A.A. privind judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art. 320¹ C. proc. pen. În baza art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, cu aplicarea art. 320¹ alin. (1) și (7) C. proc. pen., a fost condamnat inculpatul A.A.A. la 2 ani și 2 luni închisoare și 2 ani pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a și lit. b) C. pen. În baza art. 71 alin. (2) C. pen., s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a și lit. b) C. pen. În baza art. 88 C. pen., s-a dedus din pedeapsa aplicată durata reținerii și a arestului preventiv începând cu data de 8 octombrie 2013 la zi, data pronunțării. În baza art. 350 C. proc. pen., s-a menținut starea de arest a inculpatului. În baza art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, s-a dispus confiscarea cantităților de 5.120,85 g rezină de cannabis și de 223,59 g cannabis ridicate de la inculpatul A.A.A., indisponibilizată la I.G.P.R., D.C.J.S.E.O., conform dovezilor nr. x și y din 21 octombrie 2013, și rămasă în urma analizei de laborator. (...)

Prin rechizitoriul nr. 9D/P/2013 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T., Biroul Teritorial Gorj, s-a dispus trimiterea în

judecată în stare de arest preventiv a inculpatului A.A.A. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, reținându-se, în esență, că organele de urmărire penală s-au sesizat din oficiu cu privire la faptul că A.A.A. introduce în țară droguri de diferite categorii, pe care le livrează en-gros unor dealeri de droguri de pe piața internă. Aceste aspecte au rezultat din faptul că efectua transport internațional de mărfuri cu un tir – proprietatea familiei –, existând indicii că ar fi achiziționat din Italia, de la un cetățean albanez, 1 kg de marijuana, pe care încerca să o comercializeze en-gros, întrucât avea nevoie de bani pentru a repara un autocamion de transport marfă ce a fost avariat.

Din actele premergătoare efectuate în cauză nu au rezultat indicii temeinice care să conducă la probarea activității infracționale descrise, însă s-a continuat monitorizarea făptuitorului și s-au efectuat în continuare în cauză activități de urmărire penală. Ca urmare a interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor și comunicărilor telefonice, au rezultat date că acesta ar pregăti livrarea unei cantități de droguri pe piața internă. Astfel, din procesul-verbal de efectuare a actelor premergătoare din 2 octombrie 2013 a rezultat că A.A.A. deține o cantitate de droguri, pe care intenționează să o comercializeze en-gros unor cumpărători cu potențial financiar ridicat.

Pentru probarea activității infracționale, au fost autorizați un investigator sub acoperire și un colaborator al acestuia, dat fiind faptul că inculpatul își lua măsuri de prevedere și conspirativitate, fiind foarte circumspect privind persoanele cu care intra în contact. Investigatorul urma să culeagă date și informații cu privire la săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri de risc și să procure droguri de la inculpat sau de la persoanele din anturajul acestuia, pentru a se proba implicarea lor în activitatea de trafic de droguri.

Astfel, din procesul-verbal încheiat de investigatorul sub acoperire la data de 4 octombrie 2013 a rezultat faptul că acesta l-a contactat telefonic pe colaborator, care i-a spus că deține informația că un oarecare „A.” dorește să îi vândă „cinci anvelope de iarnă”, făcând referire la 5 kg de hașiș. După ce colaboratorul l-a pus în legătură pe investigator cu vânzătorul de droguri, aceștia au stabilit să se întâlnească ulterior pentru a discuta detalii ale tranzacției, vânzătorul lăsând colaboratorului un număr de telefon pentru a fi contactat. Din procesul-verbal încheiat de investigatorul sub acoperire la data de 7 octombrie 2013 a rezultat că investigatorul l-a căutat, în mai multe rânduri, la telefon pe vânzător, respectiv „A.”, însă acesta nu a răspuns decât după mai multe insistențe, stabilind să se întâlnească pe data de 8 octombrie 2013 în orașul Filiași, pentru ca vânzătorul să ofere o mostră din „marfa” pe care o avea spre vânzare.

Potrivit celor consemnate în procesul-verbal din 8 octombrie 2013, investigatorul sub acoperire a stabilit să se întâlnească cu vânzătorul de droguri, respectiv A.A.A., într-o parcare la ieșirea din orașul Filiași, spre municipiul Craiova. Inculpatul A.A.A. a venit la întâlnire cu un autoturism de culoare

roșie, decapotabil, fiind însoțit de o tânără. După o discuție între investigator și furnizorul de droguri, a rezultat că cel din urmă are în autoturism cantitatea de 5 kg de rezină de cannabis, pe care este dispus să o vândă pentru suma de 10.000 euro. Pentru a demonstra acest lucru, A.A.A. a deschis portbagajul autoturismului, prezentând o pungă din material plastic, în care se aflau 10 pachete învelite în scotch, fiecare în greutate de 500 g. După ce A.A.A. a transportat persoana de sex feminin la o locație spre municipiul Craiova, s-a reîntâlnit cu investigatorul în orașul Filiași și, pentru a-i confirma că deține marfa, a luat din portbagaj un cuțit, cu care a tăiat unul dintre cele zece pachete, observându-se o substanță solidă de culoare maro, cu miros specific, ce părea a fi rezină de cannabis, însă a spus că nu îi va preda marfa până ce nu primește suma de 10.000 euro. În continuare, s-a realizat flagrantul, aspectele fiind descrise în procesul-verbal de constatare din data de 8 octombrie 2013, în orașul Filiași, jud. Dolj. De menționat faptul că discuțiile dintre investigator și inculpatul A.A.A. au fost înregistrate audio-video și filmate în baza autorizării instanței competente.

După efectuarea prinderii în flagrant, s-a procedat la percheziționarea corporală și auto a lui A.A.A., găsindu-se într-o pungă din material plastic mai multe fragmente de substanță solidă, de culoare maro, cu miros specific, despre care sus-numitul a declarat că reprezintă „ciocolată” și că este pentru consum. La controlul autoturismului, în portbagaj s-au găsit 10 calupuri cu formă paralelipipedică, sigilate cu scotch de culoare maro, precum și un alt calup compus din două tablete din aceeași substanță, însumând cantitatea de 5.275 g. Tot în portbagaj au fost identificate două pungi din material plastic, conținând fragmente vegetale uscate, tip muguri, cu miros specific, însumând 255 g. Despre toate acestea A.A.A. a declarat că nu îi aparțin și că nu cunoaște proveniența lor. (...)

Din concluziile provizorii, cât și din raportul de constatare tehnico-științifică din 17 octombrie 2013 a rezultat că în probele 1 și 2 înaintate s-au pus în evidență tetrahidrocanabinolul (THC), substanță psihotropă, cannabidiol (CBD) și cannabinol (CBN). THC și CBD sunt cannabinoizi naturali sintetizați de planta cannabis, iar CBN este un produs de degradare al THC. THC este o substanță sensibilă la aer (O₂) și lumină UV, sub acțiunea cărora se oxidează la CBN. (...)

În continuarea activităților, la locuința din municipiul Târgu Jiu a inculpatului A.A.A. s-a efectuat o percheziție domiciliară, ocazie cu care a fost identificată într-un geamantan o punguță din material plastic, conținând fragmente vegetale de culoare verde-oliv, cu miros specific, ce au fost supuse expertizării. Proba ridicată a fost trimisă la L.C.A.P.D. București, din concluziile raportului de constatare tehnico-științifică din 17 octombrie 2013 rezultând că în proba înaintată s-au pus în evidență tetrahidrocanabinolul (THC), substanță psihotropă, cannabidiol (CBD) și cannabinol (CBN). (...)

Din materialul de urmărire penală administrat în cauză a rezultat cu certitudine existența unor probe temeinice, care dovedesc săvârșirea infracțiunii de trafic

de droguri de către inculpatul A.A.A., față de care a fost începută urmărirea penală la data de 8 octombrie 2013, pentru infracțiunea prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000. După ce i-au fost aduse la cunoștință fapta ce formează obiectul cauzei, încadrarea juridică și dreptul de a avea apărător, precum și dreptul de a nu face nicio declarație, atrăgându-i-se, totodată, atenția că ceea ce declară poate fi folosit și împotriva sa, acesta a menționat că nu face nicio declarație în această fază a procesului penal. (...)

Cu privire la cererea inculpatului A.A.A., prin care a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen., instanța a constatat că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de textul legal menționat, respectiv: instanța este competentă să judece cauza și este legal sesizată, inculpatul a declarat personal, înainte de citirea actului de sesizare a instanței, că recunoaște în totalitate fapta reținută în rechizitoriu, el solicitând ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, fără a solicita administrarea altor probe.

Tribunalul, constatând că sunt îndeplinite dispozițiile art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen., introdus prin Legea nr. 202/2010, a admis cererea formulată de inculpat privind judecarea cauzei potrivit procedurii prevăzute de acest text de lege. Instanța a constatat că fapta dedusă judecății există, fiind corect stabilită de către organul de urmărire penală, că această faptă constituie infracțiune și că a fost comisă de către inculpat cu vinovăție, fiind pe deplin dovedită cu mijloacele de probă.

Fapta săvârșită de inculpatul A.A.A., constând în aceea că, la data de 8 octombrie 2013, a fost prins în flagrant în timp ce oferea, spre vânzare, cantitatea de 5.275 g hașiș, constituită din 10 calupuri a câte 500 g fiecare și unul de 275 g, precum și cantitatea de 255 g cannabis, în stare uscată, solicitând suma de 10.000 euro, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000. (...)

Împotriva acestei sentințe au declarat apel D.I.I.C.O.T., Biroul Teritorial Gorj, și inculpatul A.A.A. Reprezentantul parchetului a solicitat admiterea apelului, desființarea sentinței penale și pronunțarea unei hotărâri legale și temeinice, arătând că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă în raport cu fapta comisă și împrejurările săvârșirii acesteia. Inculpatul a solicitat admiterea apelului declarat, desființarea sentinței penale și reindividualizarea pedepsei, în sensul reducerii sub minimul special prevăzut de lege, cu reținerea dispozițiilor art. 74, art. 76 C. pen., și schimbarea modalității de executare, în sensul aplicării dispozițiilor art. 86¹ C. pen., având în vedere că este la primul conflict cu legea penală și în favoarea sa au fost reținute dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen.

S-a apreciat că apelul declarat de D.I.I.C.O.T., Biroul Teritorial Gorj, este fondat și a fost admis, iar apelul inculpatului este nefondat și a fost respins, din următoarele considerente:

Examinând sentința penală apelată, prin prisma motivelor invocate și din oficiu, Curtea de Apel Craiova a constatat că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului, în raport de gradul de pericol social ridicat al faptei comise – infracțiunea de trafic de droguri, faptă prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000. S-a reținut că, pe de altă parte, instanța de fond nu a avut în vedere cantitatea mare de droguri găsită asupra inculpatului în momentul în care a fost prins în flagrant, în timp ce oferea spre vânzare hașiș, și nici contravaloarea drogurilor, respectiv suma de 10.000 euro solicitată de inculpat, asupra căruia a fost găsită cantitatea de aproximativ 5,5 kg hașiș, ce a fost introdusă în țară pentru a fi vândută en-gros, drogurile fiind sub formă de calupuri de câte 500 g. Avându-se în vedere împrejurarea că drogurile erau sintetizate și, dacă ar fi ajuns pe piața consumatorilor, ar fi asigurat consumul pentru un număr foarte mare de persoane dependente de acest viciu, dar și beneficii importante pentru dealerii de droguri, a apreciat că fapta inculpatului prezintă un grad ridicat de pericol social. Curtea de apel a constatat că, deși nu este recidivist, inculpatul nu este la primul conflict cu legea penală, acesta fiind sancționat anterior de autoritățile judiciare străine pentru alte fapte cu caracter penal.

În raport de toate aceste împrejurări, în temeiul dispozițiilor art. 379 pct. 2 lit. d) C. proc. pen., a admis apelul declarat de D.I.I.C.O.T., Biroul Teritorial Gorj, a desființat sentința în parte, pe latură penală, și, rejudecând, a majorat pedeapsa principală aplicată inculpatului, la 3 ani închisoare. În baza art. 88 C. pen. și art. 350 C. proc. pen., a dedus detenția în continuare la zi și a menținut starea de arest preventiv față de inculpat. În temeiul dispozițiilor art. 379 pct. 1 lit. b) C. proc. pen., a respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul A.A.A.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs inculpatul A.A.A. În recursul declarat la data de 23 ianuarie 2014, inculpatul A.A.A. a solicitat aplicarea legii penale mai favorabile în raport de modificările aduse limitelor de pedeapsă începând cu data de 1 februarie 2014. În motivele de recurs transmise prin fax la data de 27 mai 2014, a indicat cazul de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 18 și 20 C. proc. pen. A menționat că instanța de apel a aplicat o greșită individualizare a pedepsei, în condițiile în care operează circumstanțe atenuante, dată fiind poziția lui sinceră, conduita sa înainte de săvârșirea infracțiunii, dar și după, în sensul că a avut o atitudine cooperantă și sinceră, a recunoscut și a regretat fapta. A considerat că, în ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei, în baza probelor administrate, instanța poate aprecia că scopul educativ și preventiv al pedepsei poate fi atins și fără executarea acesteia în regim de detenție, având în vedere faptul că inculpatul se află în arest preventiv de aproximativ 8 luni. În susținerile orale ale apărătorului din oficiu, cu ocazia dezbaterilor, acesta a indicat cazul de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 14 C. proc. pen.

Recursul este fondat doar pentru considerentele ce se vor arăta în continuare: în cauză, s-a constatat că decizia recurată a fost pronunțată de Curtea de Apel Craiova, Secția penală și pentru cauze cu minori, la data de 14 ianuarie 2014, deci ulterior intrării în vigoare (pe 15 februarie 2013) a Legii nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, iar recursul declarat de inculpat a fost înregistrat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 5 februarie 2014, situație în care deciziile din apel sunt supuse casării în limita motivelor de recurs prevăzute de art. 385⁹ alin. (1) C. proc. pen. anterior, care este legea procesuală penală aplicabilă recursului de față, toate acestea în considerarea de către legiuitor a finalității restrângerii controlului judiciar realizat prin mijlocirea acestei căi de atac doar la chestiuni de drept (de legalitate).

Înalta Curte a constatat că, în conformitate cu dispozițiile art. 385¹⁰ C. proc. pen. anterior, recursul trebuie să fie motivat în scris, iar motivele de recurs se depun la instanța de recurs cu cel puțin 5 zile înaintea primului termen de judecată, sub sancțiunea luării în considerare numai a cazurilor de casare care, potrivit art. 385⁹ alin. (3) C. proc. pen. anterior, se iau în considerare din oficiu. Astfel, s-a observat că recurentul-inculpat, prin avocat, a transmis prin fax motivele de recurs, în scris, la dosarul cauzei la data de 27 mai 2014, primul termen de judecată în cauză fiind la data de 3 iunie 2014.

În ceea ce privește aplicarea legii mai favorabile, instanța de recurs a constatat că sunt incidente dispozițiile art. 5 noul C. pen., și anume aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (1) noul C. pen., în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă. Este de precizat că problema se pune în situația în care fapta comisă este prevăzută ca infracțiune și în legea nouă, existând continuitate sub aspectul incriminării, precum și atunci când fapta respectivă a fost săvârșită în întregime sub imperiul legii vechi. Pentru ca, dintre mai multe legi penale apărute succesiv în raport cu timpul săvârșirii unei infracțiuni, să se aleagă legea penală mai favorabilă, trebuie să existe anumite criterii, și anume: legile trebuie să se compare sub aspectul condițiilor de incriminare a faptei (al conținutului infracțiunii), al condițiilor de tragere la răspundere penală, al sancțiunilor și al altor aspecte asupra cărora au survenit modificări (termenul de prescripție a răspunderii penale sau a executării pedepsei). Criteriul sancțiunilor este cel mai important, deoarece orice proces penal, de cele mai multe ori, se finalizează cu aplicarea unei sancțiuni penale care, dacă este mai blândă, mai ușoară, va imprima același caracter legii care o prevede. (...)

Analizând incidența legii penale mai favorabile în raport de considerentele sus-menționate, instanța de recurs a constatat și a reținut următoarele: potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 în forma inițială, „Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea,

transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi”. Conform dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, așa cum a fost modificat prin art. 81 pct. 1 din Legea nr. 187/2012, „Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi”.

Comparând conținutul reglementărilor menționate, instanța de recurs a constatat că modificarea textelor de lege cu privire la conținutul constitutiv al infracțiunilor nu a operat, de aceea, stabilirea legii penale mai favorabile se va face în raport de sancțiunea care are limite mai favorabile în legea nouă. În ceea ce privește individualizarea acesteia în concret, instanța de recurs a constatat diferența dintre minimul și maximum special din legea nouă – de la 2 la 7 ani închisoare – și de la 3 la 15 ani în cazul legii vechi.

Din actele și lucrările dosarului rezultă că, potrivit legii vechi, inculpatul a primit o sancțiune de 3 ani închisoare pentru această infracțiune, cu aplicarea dispozițiilor art. 320¹ alin. (7) vechiul C. proc. pen., fără reținerea circumstanțelor atenuante prevăzute de art. 74 alin. (1) lit. c) C. pen. anterior. Este de precizat că reglementarea cuprinsă în art. 374 alin. (4) raportat la art. 396 alin. (10) noul C. proc. pen. (art. 320¹ C. proc. pen. anterior) nu a fost modificată în conținutul său.

Comparând limitele de pedeapsă prevăzute, s-a constatat că legea nouă este legea mai favorabilă, întrucât are limitele mai scăzute față de vechea reglementare, astfel că instanța a redus proporțional pedeapsa aplicată inculpatului, la 2 ani și 4 luni închisoare.

2. Infracțiunea de trafic de droguri de risc. Pluralitatea actelor de executare

Legea nr. 143/2000, art. 2 alin. (1)

Faptele inculpaților de a constitui o cultură indoor de cannabis și de a oferi altor persoane spre vânzare cantitatea de droguri rezultată în urma cultivării întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de risc, săvârșită în modalități alternative de executare.

Cannabisul împreună cu rezina și uleiul de cannabis sunt incluse în Tabelul-anexă nr. III la Legea nr. 143/2000, fiind astfel, conform definiției cuprinse în art. 1 lit. d) din lege, droguri de risc.